

tidligere har haft Lejlighed til at beskæftige sig med, men som har været Genstand for adskillig Diskussion og Omtale nede i det andet Ting, og som ved en enkelt Lejlighed i Samlingen 1909—10 naaede frem som Lovforslag til anden Behandling i det andet Ting, et Lovforslag, som blev fremsat af det ærede Medlem fra Lemvig. Regelen betegnes populært den Sandbækske Regel, og den tilsigter at yde Tilskud til Kommunerne efter Forholdet mellem, hvad det ærede Medlem i det andet Ting betragter som Kommunens Byrder, og hvad han betragter som Kommunens Evne. Evnen finder han i den Indkomst- og Formueskat, der opkræves i Kommunen, Byrden finder han i visse Formaal, sociale og Skoleformaal. I den Fordelingsregel, som gælder for de $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., der aarlig udbetales til Kommunerne, er ogsaa Formue- og Indkomstskatten sat overfor visse andre Ydelser af kommunal Art, men i denne Regel er der lagt særlig Vægt paa det Led, der udtrykker, hvad Forslagsstilleren betegner som Evnen; med andre Ord, Formue- og Indkomstskattens Andel i Beregningen er der tillagt en særlig Vægt. Dette medfører, at Forslaget virker ganske anderledes end den Fordelingsregel, som anvendes ved de $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., der tildeles Kommunerne i Henhold til Loven af 1903. I 1909—10 blev der foretaget en Udregning, som viser, hvorledes $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. vil blive fordelt efter den nævnte Regel, og det viser sig, at langt den største Del tilfalder jyske Landkommuner, en mindre Del Øernes Landkommuner og den mindste Del Byerne. Jeg har tilladt mig at bringe denne Regel i Forslag ved denne Lejlighed, ikke fordi jeg tror, at den udtrykker den fulde Retfærdighed med Hensyn til, hvad der er Evne, og hvad der er Byrde — Evnen kan udtrykkes paa andre Maader og Byrderne ligeledes —, men der er i det ærede Medlems Forslag noget, som peger i Retning af at komme Kommuner med svag Evne særligt til Hjælp, noget, som virker rigtigt og retfærdigt; naar Regelen anvendes som Supplement til andre Fordelingsregler. Hvis dette Forslag vedtages, vil Kommunetilskuddet blive fordelt dels efter Indbyggertal, dels for $\frac{1}{2}$ Million Kroners Vedkommende efter denne særlig outrerede Regel. Jeg er tilbøjelig til at tro, at den som Supplement vil virke heldigt til at ophæve Ensidedigheder i andre Fordelingsregler, men jeg tror, at den kun vil kunne anvendes, hvis man begrænser det Beløb, man anvender den paa. Hvis man gør Beløbet for stort, vil man trække i forkert Retning, og jeg har

derfor nede i det andet Ting modsat mig et Forslag om at anvende 1 Mill. Kr. efter denne særlig outrerede Regel.

Jeg har nævnt de Pengemidler, der stilles til Kommunernes Disposition forlods. Udover dette er det Forslagets Hensigt at byde Kommunerne Halvdelen af de Udgifter, de anvender indenfor den her fastsatte Grænse, dog ikke over 3 Kr. pr. Indbygger. Det samlede Beløb, som det er tænkt, at Kommunerne skal kunne anvende, er 8 Kr. pr. Indbygger. De samlede Statsudgifter vil altsaa være disse 5 Mill. Kr. plus højest 3 Kr. pr. Indbygger = $8\frac{1}{4}$ Mill., altsaa $13\frac{1}{4}$ Million. Dertil kommer tilsvarende kommunale Ydelser til et Beløb af 8 à $8\frac{1}{2}$ Million, hvorved det samlede Beløb, som kan tænkes anvendt, hvis hver Kommune anvender til sidste Hvid de Midler, der stilles til deres Raadighed, og til det yderste den Myndighed, der er foreslaaet tildelt dem, vil være 22 Mill. Kr.

Kommunerne skal altsaa ogsaa selv tilvejebringe Midler, og de foreslaas enhverveje paa følgende Maade: For det første opkræver de 25 pCt. af Statsformueskatten. Det kunde ogsaa være udtrykt saaledes, at Staten opkræver 25 pCt. yderligere af Formueskatten og tildeler dem til de Kommuner, som havde anvendt Midler til de her omhandlede Formaal, men det er foreslaaet udtrykt paa den nemmere Maade, at Kommunerne opkræver 25 pCt. af Statsformueskatten, og hvis de ikke anvender saa mange Midler, maa de lade Resten gaa tilbage til Statskassen, hvor denne Skat for Tiden udelukkende hører hjemme. Udover de 25 pCt. af Statsformueskatten stilles Kommunerne frit med Hensyn til, hvorledes de vil opkræve de fornødne Midler.

Det er blevet sagt, at man herigennem vil bringe en fuldkommen Forvirring i vore Skatteforhold. Jeg kan ikke erkende Rigtigheden heraf. Alle de kommunale Skattemidler, der tilvejebringes, som andrager en 70 Mill. Kr., bliver opkrævet nøje efter de gældende Regler. Hvad her er Tale om, er Midler, som i to Aar vel kan andrage efter det samlede Lovforslag noget over 10 pCt. af dette Beløb, fordelt paa 2 Aar. Det er disse, Forslaget anbefaler at give Kommunerne fri Ret til at opkræve, saaledes at man ikke binder Kommunerne til at opkræve dem i Henhold til bestemte bestaaende Skatteregler. Aarsagen hertil er nærliggende, nemlig den, at naar man vil komme til Hjælp imod Dyrtiden, naar man vil lindre et Tryk, som hviler langt op i Befolkningen, vil det ikke være muligt at tilvejebringe Midlerne dertil ved at lægge Skatter just